

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ค
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
สารบัญตาราง	ญ
สารบัญภาพ	ฎ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา	3
1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	3
1.4 นิยามศัพท์	3
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	5
2.1 ประวัติศาสตร์และความสำคัญของชุมชนกาดหลวง	5
2.2 แนวคิดเกี่ยวกับวัฒนธรรมศึกษา	14
2.3 แนวคิดเกี่ยวกับชุมชนและสถานะสมัยใหม่	19
2.4 ทฤษฎีการสื่อสารและระบบสัญลักษณ์	28
2.5 แนวคิดเกี่ยวกับการสร้างแผนที่ชุมชนและแผนที่เชิงวัฒนธรรม	46
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการศึกษา	51
3.1 ระเบียบวิธีการศึกษา	52
3.2 ขอบเขตการศึกษา	52
3.3 เครื่องมือที่ใช้การออกแบบ	53
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้	53
3.5 ขั้นตอนการออกแบบและการนำเสนอข้อมูล	54
3.6 สถานที่ในการดำเนินการศึกษาและรวบรวมข้อมูล	56
บทที่ 4 ผลการศึกษา	57
4.1 การศึกษารวบรวมข้อมูลแบบปฐมภูมิ (Primary Data)	57
4.2 การสอบถามผู้ใช้แผนที่	74
4.3 ผลการสัมภาษณ์เชิงลึกจากกลุ่มตัวอย่าง	77

สารบัญ(ต่อ)

	หน้า
บทที่ 5 การสร้างแผนที่ชุมชนเชิงวัฒนธรรม	84
5.1 การสร้างแผนที่ชุมชนกาดหลวงเชิงประวัติศาสตร์ (Heritage mapping)	84
5.2 การสร้างแผนที่ชุมชนกาดหลวง (Community mapping)	94
5.3 การสร้างแผนที่ชุมชนกาดหลวงเชิงอัตลักษณ์ (Identity mapping)	102
5.4 ผลการวิเคราะห์ผลความพึงพอใจของผู้ใช้แผนที่ชุมชนเชิงวัฒนธรรม	102
บทที่ 6 สรุปผลการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	105
6.1 สรุปผลการศึกษา	105
6.2 อภิปรายผล	107
บรรณานุกรม	114
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก	118
ภาคผนวก ข	123
ภาคผนวก ค	126
ภาคผนวก ง	127
ภาคผนวก จ	130
ประวัติผู้เขียน	136

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
4.1 ผลการสำรวจย่านต่างๆแบ่งตามรูปแบบการค้า	66
4.2 ผลการสำรวจความเข้าใจและการรับรู้เกี่ยวกับแผนที่ชุมชน (Community Maps)	74
4.3 ผลการสำรวจผู้ใช้แผนที่เกี่ยวกับรูปแบบกราฟิก (Graphic Layout)	75
4.4 ผลการสำรวจผู้ใช้แผนที่เกี่ยวกับรูปแบบสัญลักษณ์และภาพประกอบที่ใช้	75
4.5 ผลการสำรวจผู้ใช้แผนที่เกี่ยวกับรูปแบบจำนวนการใช้สี	75
4.6 ผลการสำรวจผู้ใช้แผนที่เกี่ยวกับรูปแบบการใช้สี	76
4.7 ผลการสำรวจผู้ใช้แผนที่เกี่ยวกับรูปแบบการตัวอักษร	76
5.1 ผลการวิเคราะห์ผลความพึงพอใจการใช้แผนที่ชุมชน กาดหลวงเชิงประวัติศาสตร์ (Heritage mapping)	103
5.2 ผลการวิเคราะห์ผลความพึงพอใจการใช้แผนที่ ชุมชนกาดหลวงเชิงข้อมูล (Community mapping)	103
5.3 ผลการวิเคราะห์ผลความพึงพอใจการใช้แผนที่ ชุมชนกาดหลวงเชิงอัตลักษณ์ (Identity mapping)	104

สารบัญภาพ

ภาพ	หน้า	
2.1	แบบจำลองระบบการสื่อสารของมนุษย์ ของ Wilbur Schramm	29
2.2	แบบจำลองการสื่อสารของมนุษย์ภายใต้เงื่อนไขประสบการณ์	30
2.3	แบบจำลองแสดงการสื่อสาร 2 ทาง	31
2.4	แบบจำลององค์ประกอบของการสื่อสาร ตามแนวคิดของ David K. Berlo	31
2.5	ตัวอย่างงานออกแบบประเภท data visualization ภาพจากปกหนังสือ TOTAL INTERACTION	38
2.6	ผู้ออกแบบแผนที่รถไฟใต้ดินกรุงลอนดอน(London Underground Map) แฮร์รี เบ็ค	39
2.7	แผนที่รถไฟใต้ดินกรุงลอนดอน (London Underground Map) ปี ค.ศ.1993	40
2.8	การใช้ประโยชน์ไดอะแกรมแผนที่จากเว็บไซต์ Openchiangmai	41
2.9	ภาพแผนที่ย่านไนท์บาร์ซาร์	42
2.10	แผนภาพแสดงเรื่องราวทางประวัติศาสตร์ของตลาดฟลอริดา (Florida Market) การออกแบบกราฟิก (Graphic Design)	43
2.11	แผนภาพแสดงพื้นที่ย่านธุรกิจในปัจจุบันของตลาดฟลอริดา (Florida Market)	43
2.12	ภาพประชาสัมพันธ์โครงการ “Urban solitude.”	44
2.13	ภาพวาดตัวอย่างในการทำกิจกรรมของโครงการ “Urban solitude.”	45
2.14	แผนผังการจัดหาข้อมูลเพื่อสร้างแผนที่เชิงวัฒนธรรม(Cultural resource)	48
3.1	แผนภาพแสดงระเบียบวิธีการศึกษา	51
3.2	แผนภาพแสดงขั้นตอนวางแผนการออกแบบ	54
3.3	แผนภาพแสดงขั้นตอนการออกแบบ	55
3.4	แผนภาพแสดงขั้นตอนการนำเสนอ	55
3.5	แผนผังพื้นที่กาดหลวง (ขอบเขตการศึกษา)	56
4.1	การวาดภาพแผนที่โดย อาจารย์ ดร.ดวงจันทร์ อาภาวัชรุตม์ เจริญเมือง	79
4.2	การวาดภาพแผนที่โดย คุณสนิท คุณาธารกุล	81
5.1	การสร้างแผนที่ชุมชนกาดหลวงเชิงประวัติศาสตร์	84
5.2	การสร้างแผนที่ชุมชนกาดหลวงเชิงประวัติศาสตร์เล่าเรื่องผ่านมิติเวลา หน้าที่ 1	85

สารบัญภาพ(ต่อ)

ภาพ		หน้า
5.3	การสร้างแผนที่ชุมชนภาคหลวงเชิงประวัติศาสตร์เล่าเรื่องผ่านมิติเวลา หน้าที่ 2	86
5.4	การสร้างแผนภาพเกี่ยวกับการโอนถ่ายหุ้นและการบริหารงานของกาดวโรรส	87
5.5	ข้อมูลภาพโรงภาพยนตร์ห้างร้านและสถานที่สำคัญในอดีต	88
5.6	ข้อมูลอาคารเก่าแก่ ห้างร้าน โรงเรียนและสถานที่สำคัญในอดีต	99
5.7	ศาลเจ้าจีน “ปุงเถ่ากง”	90
5.8	ศาลเจ้าจีน “กวนอู”	91
5.9	ศาสนสถาน : วัดแสนฝางและวัดนามธารี	92
5.10	ศาสนสถาน : วัดอุปคุตและวัดเกตุการาม	93
5.11	แผนที่ชุมชนภาคหลวง	94
5.12	ย่านกาดวโรรส	95
5.13	ย่านกาดวโรรส	96
5.14	ย่านตรอกเล่าโจ้ว	97
5.15	ย่านกาดเทศบาลหรือกาดดอกไม้	98
5.16	ย่านกาดนารัฐ	99
5.17	ย่านกาดต้นลำไย	100
5.18	วิถีจักรกลุ่มชนต่างๆในพื้นที่ภาคหลวง	101
5.19	แผนที่ชุมชนภาคหลวงเชิงอัตลักษณ์	102
ข.1	แผนที่ภาคหลวง	124
ข.2	ผู้ให้สัมภาษณ์ คุณสนธิ คุณาธารกุล เจ้าของร้านขายเครื่องสังฆภัณฑ์ “ฟองจันทร์”	125
ข.3	ผู้ให้สัมภาษณ์ อาจารย์ ดร.ดวงจันทร์ (อาภาวัชรุตม์) เจริญเมือง บรรณาธิการบริหาร หนังสือเรื่องเล่าชาวภาค เล่ม 1-7 และเลขาธิการมูลนิธิสถาบันเมือง (เชียงใหม่)	125
ค.1	แผนที่ชุมชนภาคหลวง	126
ง.1	กลุ่มประชากรในภาคหลวง	129